

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
fêrul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare :
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni :
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 22 Novembre 1902.

Nr. 47.

Băncile române în parlament.

Inceputurile organizării economice-financiare a poporului român de sub coroana Sf. Stefan, aproape din cea d'întăiu și în care a făcut primul pas pe acest teren, au avut să lupte cu reacredința și reavoința acelor elemente, cărora înaintarea poporului nostru pe ori-ce teren li-a fost în totdeauna un spin în ochi.

Această reacredință și reavoință s'a manifestat cu timpul cu atât mai intensiv, cu cât dezvoltarea organizației noastre economice-financiare a luat un avânt mai îmbucurător.

Este aproape de necreșut, că oameni politici, cari de altmintrelea își dau aerul de a munci pentru binele public și de a lucra pentru promovarea sinceră a intereselor adevărate ale populației statului, să poată porni și continua cu perseverență o luptă atât de vehementă în contra unor instituțiuni, cari în decursul unui sfert de secol au dat zilnic cele mai eclatante dovezi ale solidității lor și cari s'au dovedit atât de folositoare pentru interesele cele mai vitale ale unei însemnate părți a locuitorilor țării.

Dar în fine în politica militantă și imposibilitățile își au rolul lor, și cunoscând temperamentul, apucăturile și scopurile ale unei părți a așanumiților noștri „bărbați de stat”, nici nu ne mai surprinde, dacă în lupta lor contra morilor de vânt inscenează din timp în timp câte un asalt à la Don Quixotte și în contra băncilor românesci.

Ne-am obicinuit cu timpul și cu asemenea scene, pentru-că în fine nici în viața publică nu poate fi lumină fără umbră, și nici nu ne am mai supărat când se ivea câte-un nou cavaler doritor de lauri eftini pe terenul de luptă în contra băncilor noastre.

Astfel am creșut că putem ignora cu desevêșire exhortațiunile deputatului Béla Komjáthy, și mai ales ale D-Sale, care a dovedit de mult că are o deosebită slăbiciune de a deveni celebru prin semnalarea și delăturarea pericolelor neexistente, decât poate numai în fantasia lui, cari după D-Sa ar amenința existența statului. Și fără îndoială am fi ignorat cu desevêșire noul său asalt, dacă ministrul-president, Dl Coloman Széll, nu i-ar fi dat prin discursul său din 19 Novembre a. c., o importanță cu totul nemeritată și nejustificată.

De altmintrelea nici de astădată nu ne vom ocupa cu frazele sonore ale Dl Komjáthy, — căci numai fraze, numai imputări și insinuări nedovedite sunt toate câte le a înșirat, — și ne vom mărgini la unele observări asupra cuvintelor rostite în această materie de șeful guvernului.

Dl Széll a șis:

„Stimatul meu amic (Komjáthy) a amintit și afacerea băncilor românesci. (Se aușim!) Într'aceea dau dreptate stimatului Domn deputat (se aușim!), că împregiurarea — dacă este așa (sic!) — că unele institute financiare românesci dezvoltă o activitate nu numai pentru realizarea scopurilor lor speciale, ci și pentru alte scopuri, este foarte îngrijitoare. Dar aceasta să nu mi-se atribue mie ca păcat. Institutele românesci nu s'au ivit acum, ci mai de mult.

„Suntem de acord, că în această direcțiune trebuie să facem ceva, și eu, încât voi pute și mi va permite cercul meu de competență, în ori-ce cas voi și face ceva.

„Deslegarea amănunțită a acestei chestiuni nu este a se face la acest loc, dar aici ar trebui să între în activitate societatea maghiară și mai ales factorii economici maghiari, căci acele institute au fost înființate din putere proprie. Ei bine, să creăm și noi institute din puteri proprii!

„Guvernul și pân'acum a făcut ceva, el va lucra în viitor în dimensiuni și mai mari, prin ce se vor pute paralisa scopurile acelor institute, dacă în adevăr au de aceste“ (Aplause în dreapta).

Pân' aci Dl ministru-president.

Am cetit și recetit de mai multe-ori frazele înșirate, și ori-cât de indulgenți am fi cu privire la formele oratorice ale unui om politic care vorbește foarte mult, ba preste măsură mult, — credem totuși că dela un șef de guvern am fi putut aștepta o enunțiațiune mai matură și mai bine rumegată într'o chestiune ca cea de sub întrebare.

Dl Széll putea face cea-ce noi țineam mai potrivit cu frazele dlui Komjáthy, — le putea ignora. Dar dacă n'a făcut aceasta, dacă a ținut să-i răspundă, credem că toată lumea e în drept a cere dela șeful guvernului un răspuns mai precugetat.

Dl Széll spune însuși, că băncile românești nu au răsărit acum deodată din pământ, și nici D-Sa nu e ministru-president de eri-alaltăieri. Se putea deci aștepta, că dacă odată intră în discuțiune asupra băncilor românești, să și cunoască scopurile urmărite și activitatea dezvoltată de aceste instituțiuni, cari an de an varsă sute de mii în cassele statului și-'și extind lucrarea lor binefăcătoare asupra unei foarte însemnate părți a țării.

În o asemenea chestiune nu poate fi permis unui șef de guvern a răspunde cu „doar“ și „dacă“. Și dacă D-Sa a răspuns odată astfel, și a recunoscut că nu cunoaște nici scopurile, nici activitatea băncilor românești, atunci cu atât mai puțin poate avea înțeles și îndreptățire acea enunțiațiune a sa, că consimte că „pe acest teren trebuie făcut ceva“, și că va și face.

O contradicere și mai eclatantă găsim în a doua parte a enunțiațiunii sale, unde dăce că societatea maghiară, factorii economici maghiari, deci inițiativa și acțiunea *socială particulară* este chemată a contrabalansa acele „scopuri“ nebuloase și necunoscute ale băncilor românești, și la moment adaugă, că guvernul a și lucrat și va lucra și mai mult în viitor. Va se dăce acțiune socială particulară cu puterea și mijloacele statului!

Dar nu insistăm asupra acestor contradiceri, căci nu ne interesează partea politică a chestiunii și nici nu ne ocupăm cu aceasta.

Cea-ce ne preocupă pe noi este faptul regretabil, că șeful guvernului țării nu cunoaște nici scopurile nici activitatea băncilor românești, și că a putut ignora pân' acum lucrarea ce institutele noastre de mai multe

decenii încoace o îndeplinesc în interesul consolidării stărilor economice ale unei însemnate părți a statului. Căci binefacerile băncilor noastre nu se extind numai asupra clientelei lor românești, ci s'au bucurat și se bucură de rezultatele activității lor o mare parte a populațiunii țării și însuși statul.

Și dacă ministrul-president și-ar fi luat osteneala a studia și apreția scopurile și activitatea băncilor românești, atunci fără îndoială trebuia să dea alt răspuns Domnului Komjáthy.

Anume trebuia să-'i spună, că scopurile urmărite de băncile noastre sunt identice cu scopurile ce trebuie să le urmărească ori-ce guvern conștient și ori-ce om politic cinstit în această țeară, că activitatea lor se distinge de a băncilor maghiare numai prin o corectitudine absolut necompromisă, și că puterea lor consistă chiar în ținuta lor corectă și cinstită, adevărat patriotică și loială față de toți câți recurg la ele, fie Maghiari, fie Români, sau de ori-ce altă naționalitate. Trebuia mai departe se spună Dl ministru-president, că băncile noastre atât indirect prin aceasta a lor activitate, cât și direct prin jertfele enorme cu cari contribuie la acoperirea trebuințelor publice, sunt un factor însemnat și prețios în acest stat, factor care merită nu numai bunăvoința, ci deadreptul întreg concursul posibil atât al guvernului țării, cât și al tuturor cercurilor preocupate de binele public.

Acesta era după convingerea noastră singurul răspuns corect, ce avea să l dea Dl Széll la acușele deputatului Komjáthy.

Proiectul de lege referitor la emigrări.

Ministrul ung. de interne a înaintat Dietei în 5 Novembre a. c. proiectul de lege referitor la regularea emigrărilor.

O chestiune mare și importantă este aceea a emigrărilor. Din punct de vedere general ea poate fi folositoare sau păgubitoare, atât pentru stat, cât și pentru diferitele naționalități, cari constituie statul. Unde este prisos de populațiune, acolo emigrările sunt indispensabile. Ungaria însă nu cade în categoria statelor cu un astfel de prisos. Dar totuși sunt și la noi stări de nesuferit, și nu de eri-alaltăieri, ci de secole. Locuitorii comunelor noastre mărginașe sunt avisați din timpuri îndepărtate la ajutorul țărilor vecine, între cari România ocupă primul loc. În timpul din urmă însă referințele s'au schimbat și în România, cu deosebire dela crasă încoace, astfel, că și ea numai poate da adăpost în aceeași măsură tuturor desmoșteniților din Europa, și nici chiar nouă Românilor din Ardeal și Ungaria. Dela această dată emigrarea populațiunii

noastre a început să iee și o direcțiune — înspre America. Ce e drept, până acum emigrațiunea popoului nostru în această direcțiune nu a luat proporții mari, dar curentul, fiind odată format, el crește cu putere și Dumnezeu știe, unde și când se va oprî. Una însă n'am dori-o. N'am dori anume, ca populațiunea românească să plece înspre America, așa cum au făcut Slovacia din Ungaria nordică, unde țara e pe cale a fi amenințată de pustiire. Pentru-că, — ori cât s'au înmulțit la noi în țară spinii și năvălesc străinii, și ori-cât de grele au devenit împregiurările de traiu, totuși prin muncă mai înțeleaptă și neintreruptă, și prin păstrare, cum și prin îndreptarea pe căi nouă a tineretului nostru, pe calea meseriilor și comerțului, — avem firma credință că tot vom pute trăi mai bine aici decât în America, unde li se pune în vedere oamenilor nostri o viață fericită, pe când în faptă viața din America este pentru cei mai mulți de ai nostri o viață grea și amară. De aceea n'am aprobat emigrarea în massă, și sperăm, că proiectul din vorbă — devenind lege — va influența în mod binefăcător nu numai asupra Sécuiilor etc. ci și asupra noastră a Românilor. Numai cât să stăruim și noi frunțașii popoului ai arăta mai bine ca până acum calea ce duce la îndestulare și fericire; iar mai ales statu să stăruie cu bunăvoință a deschide izvoare nouă de câștig pentru toți, fără deosebire, a micșora sarcinile devenite aproape insuportabile și-a scuti populațiunea și de alte plage nenumărate, cari îi fac viața grea și amară.

Și acum să trecem la însuși proiectul de lege.

În punctele a—d ale §. 2 din capitolul I al proiectului se iau dispoziții restrictive cu privire la scutirea intereselor publice ale statului față de cei ce stau sub obligamentul militar, față de cei urmăriti judecătorește, față de cei sub 15 ani și minoreni. Celor ce stau sub obligamentul militar li se îngreiază emigrarea în interesul apărării țării care este prima condiție a existenței statului, celor sub urmărire judecătorească nu li se concede emigrarea în interesul asigurării dreptului și pentru mântuirea de criminali, iar copii sub 15 ani îngreiază emigrarea părinților pe motivul, că rămași fără îngrijirea părintească trebuincioasă, acești copii ar pute trăi numai pe lângă îngrijirea nemijlocită a statului. În punct c al §. 2 se cuprind de asemenea măsuri restrictive față de cei-ce nu dispun de suma trebuincioasă călătoriei, și nu corespund nici altor condiții puse celor-ce emigrează de statul în care ei ar voi să emigreze. În § 5 se prevede dispoziția, că statul poate oprî în mod provisor emigrarea în acele țări unde viața, sănătatea, moralitatea sau averea emigranților ar pute fi periclitată; iar în §. 6 se prevede restringerea emigrărilor numai în direcțiunile cari sunt mai corespunzătoare din punctul de vedere ca statul să poată supraveghea și îngrijii de interesele emigranților. Toate aceste sunt restricțiuni, dar ele sunt luate nu pentru restringerea libertății individuale, ci pentru apărarea indivizilor contra pericolelor ce amenință prosperitatea lor.

Principiul fundamental al proiectului de lege este, că caracterul emigrării să fie căutarea de lucru; de aceea el se îngreiesce ca să împedecă ori-ce încercare ademenitoare pentru o emigrare ușoratică și ori-ce expunere unui salt în întunec; ca astfel emigrantul, care voește să caute lucru în străinătate să nu fie păgubit nici într'un chip cu călătoria sa și în scopul său. Acestui principiu îi corespund dispozițiunile legii din capit. II. și III. § 7—33, cari au în vedere supraveghearea și controlarea strictă din partea autorităților

publice a întreprinderilor și agenților cari se ocupă cu transportarea emigranților.

În capit. IV. proiectul de lege are în vedere și ca membrii familiilor emigranților rămași în sărăcie să fie ajutamați pentru-ca să nu piară; ca emigranților să li se deie înviațiuni și ca ei să capete de lucru, conform aplicărilor lor; ca să se înființeze pe samalor asile, cum au făcut și alte state pentru emigranții lor și în fine ca celor lipsiți, cari ar voi să se reintoaară în patrie, să li-se anticipeze spesele de călătorie. Spre aceste scopuri se înființază un fond pentru emigrări din taxele ce intră din concesiunile de călătorie, din pedepse și din ajutorul statului, care pentru anul 1903 a destinat în acest scop K 80,000.

În capit. V. se are în vedere crearea unui consiliu pentru emigrări, care se va ocupa cu tratarea chestiunilor de specialitate. Acest consiliu va fi compus din reprezentanți ai ministerilor: de agricultură, de comerț și de industrie, și va ave misiunea să susțină în emigranți simțământul alipirei și iubirei de patrie și ca ei să se împărtașească dela cel dintâi pas, în tot decursul călătoriei și în locul descălecării de protecțiunea statului maghiar, protecțiune care până acum a lipsit. Totodată consiliul va ave misiunea de a da emigranților informațiunile necesare asupra împregiurărilor economice, de câștig, igienice ș. a. ale țărilor ce cad în direcția de emigrare.

Iată în liniamente principale dispozițiunile mai importante ale proiectului de lege din vorbă, prin care — cum am mai đis și cum se accentuiază din toate părțile — nu se intenționează sistarea emigrărilor ceea-ce ar fi imposibil, ci numai regularea și înpuținarea aceluia.

Firește că această lege nici nu poate fi în stare de a sista emigrările, și căutând a le sista prin mijloace — cum le-am đice — silnice, s'ar produce în țară rele de altă natură poate mult mai mari și periculoase de cum sunt însăși emigrările. Dacă e însă să se facă ceva real și pozitiv în această direcțiune, statul va trebui să stăruie din toate puterile pentru dezvoltarea agriculturii, pentru crearea industriei ce ne lipsesce, pentru, micșorarea sarcinilor publice, pentru înmulțirea izvoarelor de câștig, pentru o administrațiune dreaptă, etc. Și în această direcțiune trebuie să lucrăm mai mult și noi Români, pentru ca astfel să asigurăm pe sama popoului nostru un viitor mai bun și să-i tăiem pofta de emigrare.

S.

Politica de posesiune „națională“.

De când în comitatele nordice ale Ungariei proprietari străini au început să cumpere posesiuni, s'au pornit discusiuni pe această temă mai ales în ziaristică, iar în timpul din urmă chestiunea s'a sulevat și în comisiunea financiară a Dietei. Ministrul de agricultură a cumpărat mai multe posesiuni în comitatul Szepes, cari — precum se spune — în cas contrar ar fi ajuns și ele în mâni străine. Ministrul de finanțe de altă parte a declarat că va încerca cu dări mai mari pe proprietarii ce locuiesc în străinătate. Reuniunea economică regnicolară maghiară a înaintat guvernului un proiect în care arată trăsurile de căpetenie ale politicii economice, care trebuie urmată.

Cumpărarea pământului din partea străinilor se explică așa, că în statele occidentale, anume în Austria și Germania averea se sporesce mai rapid și valoarea

banului e mai mică decât la noi. Natural deci, că indivi-
di doritori de plăcerile, ce sunt împreunate cu posesi-
unea de domenii extinse, își țin ochii spre țara
noastră și caută fel și formă de a-și investi sutele de
mii și milioanele de prisos.

În chipul acesta valoarea pământului la noi
cresce, dar pământul ajunge în mâni străine, fără ca
între împrejurările noastre mai grele, capitaliștii indige-
ni să poată concura cu capitaliștii străini în cum-
părarea pământului. De aceea se crede a fi necesar,
ca legislativa să grăbească întru ajutor și să contra-
balanseze sporirea proprietarilor străini. Statul nu
poate cumpăra tot pământul, care e de vânzare în
comitatele cu poporațiune nemaghiară. Sanarea trebuie
deci făcută pe altă cale. În convențiunile vamale cu
statele străine de regulă se spune apriat, că agonisirea
de posesiuni este liberă și nu se poate impede. În
această privință se vor pute și trebuie să se facă schim-
bări numai cu ocaziunea încheerii nouelor convențiuni.
În ce se referă la împovorarea cu dări a propieta-
rilor cari trăiesc în străinătate, nu se vatămă recipro-
citatea, pentru-că nici cu supușii maghiari nu se face
excepțiune.

Ar fi de dorit apoi, ca o parte a milioanei,
cari ați zac cu interese slabe la institutele de credit,
să se investească în pământ. Numai cât ați venit
pământului e așa de mic și e exclusă eventualitatea
de a crește în curând. Nu rămâne deci ca anghiră
de scăpare, decât o politică economică, care să for-
tifice posesiunea de pământ. Cum am arătat mai sus
lucrările în această privință s'au început deja și, după
cum constată „Bud. Hirlep“, *Institutul fonciar maghiar*
(Magyar Földhitelintézet) și cel al *Micilor proprietari*
'și au desfășurat și ele acțiunea, declarând totodată
guvernului că sunt gata a conlucra în această direcțiune.

Totodată chestiunea asigurării fruntariilor în ge-
nere este privită din partea Maghiarilor ca una din
chestiunile cele mai urgente de rezolvat; pentru-că
Ungaria — pe cum se constată — este încungiuată
cu state în cari sunt popoare înrudite cu naționalitățile
din patrie și cari exercită asupra acestora o influință,
care ar trebui contrabalansată, după părerea Maghia-
rilor, prin o cultură puternică națională și prin o viață
economică bine organizată pretutindenea la fruntarii.
În chipul acesta se crede a se pute neutraliza puterea
atractivă a culturii popoarelor înrudite din statele
vecine, și va fi posibil ca populațiunea naționalităților
din patrie să devină maghiare în datine, moravuri,
viața economică, în sântăminte și în limbă.

Bucuria e mare, că în proiectele ce guvernul a
pregătit și înaintat Dietei este îmbrăcișată și chestiunea
asigurării fruntariilor, devenind ea o chestiune în-
semnată de actualitate.

+

Primul Congres agricol român.

Societatea agrară a marilor proprietari din Ro-
mânia a luat inițiativa pentru convocarea unui congres
agricol, — cel dintâi al proprietarilor rurali români.

În acest scop comitetul societății agrare a publicat
următorul apel la adresa proprietarilor rurali români:

„Cu toate eforturile individuale făcute de noi
agricultorii spre a ne ameliora situațiunea și a obține
din munca noastră justă remunerațiune la care are
drept ori-ce muncitor, vedem că aceste eforturi rămân
zadarnice și că din an în an beneficiile sunt mai mici
pe când greutățile ce ne copleșesc devin mai mari.

„Causa acestei situațiuni desastroase pentru noi
agricultorii se poate atribui în mare parte nepăsării,
sau, mai bine dis. apatiei ce ne-a dominat până acuma
făcându-ne să părăsim apărarea intereselor noastre;
apatie care a cuprins și pe guvernele noastre, urmând
indiferența generală pentru adevăratele interese ale
țerei reprezentate de agricultura.

„Se poate oare inchipui România fără agricultură?
Nu, și dacă agricultura e temelie avuției țerei, nu e
de datorie tuturor și, în prima linie, de datorie noastră
a agriculturilor să ne preocupăm de isvorul nostru de
existență, de viitorul lui, spre a-l păstra și imputernici?
Și în adevăr, trebuie să ne gândim serios la acest viitor
căci nu suntem de fel organizați pentru lupta economică
ce avem de susținut, concurența străină e fără milă
și convențiunile comerciale cari bat la ușă ne vor
zdrobi cu desăvârșire, nepregătiți și desarmați cum
suntem. Pe când celelalte puteri sunt deja gata de
mult, noi n'avem încă nici o anchetă agricolă serioasă
pe care să ne putem sprijini pentru apărarea intere-
selor noastre.

„Pe de altă parte, întreaga noastră economie
rurală e adânc sdruncinată și compromisă prin lipsa
aproape totală de măsuri ocrotitoare în privința agri-
culturei. Toate merg în voia întâmplării: vitele nu le
putem vinde de cât cu prețuri derizorii și pe apucate;
comerțul cerealelor se face în cele mai defavorabile
condițiuni, având a suferi pierderi din toate părțile:
perderi cu căile ferate, din pricina unei administrațiuni
defectuoase; pierderi cu docurile cari ne pricinuesc mai
multă pagubă decât folos; pierderi cu instituțiunile
menite a veni în ajutorul agriculturii, dar cari în rea-
litate o speculează; pierderi din pricina lipsei unui
biurou de informațiuni la ministerul agriculturii care
să ne orienteze în vinderea produselor noastre.

„Imposibilele ne sunt trântite în spinare, mai cu
seamă nouă agriculturilor în modul cel mai arbitrar,
și în schimb nu ni se dă nimic. Serviciul medical nu'i
în comune; poliția rurală asemenea, și câte și câte altele.

„O asemenea stare de lucruri numai e tolerabilă,
și de aceea, Societatea Agrară, compusă din proprietari
rurali, îngrijită de situațiunea din ce în ce mai ame-
nințătoare pentru viitorul agriculturii noastre, ridică
glasul, dă strigătul de alarmă, și face apel la toți
plugarii chemându-i la consfătuire, spre a spune și
dânșii cuvântul lor asupra acestor chestiuni de o im-
portanță vitală. Din desbaterile lor în acest Congres
vor eși la lumină adevăratele păsuri ale agriculturii,
pe cari le vom supune guvernului spre a le remedia.

„Până acum nici odată noi agricultorii n'am
fost consultați nici ascultați, nici odată nu ne-am con-
sfătuit între noi, și de aceea interesele noastre au
rămas în părăsire. Starea agriculturii noastre e prea
critică ca să mai sufere o amănare în rezolvarea che-
stiunilor, ce ne preocupă. Congresul agricol la care
vă convocăm, e prima manifestare a agrarilor români.
Pentru prima oară agricultura noastră, își va vedea
apărătorii săi fresci întruniți pentru salvarea ei, și urăm
ca din acest Congres să nască o eră nouă pentru vii-
torul agriculturii țerei noastre.“

Pân'aci apelul Comitetului Societății Agrare. —

Despre programul congresului agricol dăm urmă-
toarele după „Agrarul“:

„Pentru a face acest congres cât mai impunător,
ca să fie într'adevăr o reprezentanță demnă a agricul-
turii românesce, a nevoilor ei, și pentru a face ca
rezoluțiunile sale să fie ținute în seamă de cei în drept,
e necesar ca să ia parte un număr cât mai însemnat

de cultivatori și proprietari rurali și de persoane cari se interesează de bunul mers al agriculturii naționale.

Societatea Agrară face deci apel la toți proprietarii și cultivatorii rurali, publiciști economici, și la toți acei cari doresc să vadă înflorind principala avuție a țării noastre, ca să participe la acest congres, *primul congres al agrarilor români*.

Acei cari voesc să se inscrie pentru a lua cuvântul la congres, pentru a trimite sau a ceti un memoriu sau a face vr'o observațiune, sunt rugați a înștiința din vreme Societatea Agrară, prin o simplă scrisoare, (Calea Victoriei, 55).

De pe acum s'au fixat liniamentele generale ale congresului.

Congresul va dura trei zile și vor fi doue feluri de ședințe publice: de dimineață pentru membrii Societății Agrare și după amiaza, când discuțiunile vor fi libere pentru toți cei cari vor participa.

S'a hotărât că se vor trata următoarele chestiuni: după amiaza. *prima zi*: Convențiunile comerciale. *A doua zi*: Protecția agriculturii și industriilor agricole, transporturile pe căile ferate și cele maritime-docuri. *A treia zi*: Instituțiunile de credit: credit agricol, sindicate agricole, comerțul cerealelor. În ședințele de dimineață se vor discuta chestiunile privitoare la *prima zi*: Îmbunătățirea vitelor și chestii veterinare, remonta pentru armată; *a doua zi*: la legile pentru încurajarea agriculturii în genere și în special: poliția rurală, igiena, reducerea numărului zilelor de sărbători; *a treia zi*: imposit, cadastru. Camere de agricultură. Camere de comerț.

Vor putea lua cuvântul numai cei înscriși dinainte. La discuțiunile de dimineață nu vor putea lua cuvântul — de și ședințele de dimineață sunt și ele publice — de cât membrii Societății Agrare.

Proprietarii rurali, cari se vor inscrie vor fi considerați de drept ca membri ai congresului.

Congresul se va întruni la 14 Decembrie a. c. (st. v.). Lucrările lui ne interesează mai de aproape și pe noi, nu numai pentru simpatiile ce le păstrăm intereselor fraților noștri din Regat, ci și pentru motivul, că stările noastre economice în multe privințe sunt identice cu cele de dincolo de Carpați. Vom urmări deci lucrările congresului cu toată atențiunea.

Asigurarea operațiunilor de bancă.

Societatea „Allgemeiner Deutscher Versicherungsverein“ din Stuttgart a introdus un ram de asigurare interesant. Anume bancherii, băncile, precum și comercianții, cari se ocupă cu afaceri de bancă, se pot asigura la acest institut contra *daunelor*, ce le pot suferi din afacerile lor.

Prospectul referitor la acest nou ram de asigurare, conține următoarele puncte principale:

Înainte de toate institutul se înțelege cu asiguratul asupra sumei de asigurare, pe care o poate pretinde asiguratul sub durată contractului; după fiecare desdaunare însă suma asigurată scade pentru restul timpului de asigurare cu suma corăspunzătoare.

Suma maximală, pentru care garantează institutul de asigurare sub durată asigurării este, pentru fiecare risc asigurat 10.000 marce. Asiguratul poate contracta până la suma aceasta și mai multe feluri de asigurări,

precum este îndreptățit a încheia și asigurări singuraticice de câte 10—10.000 marce, în cazul acesta însă suma asigurărilor nu poate fi mai mare decât 100.000 marce. Asigurarea se poate încheia pe 10 ani și dacă nu se anunță la timp se consideră de prolongită pe alți 10 ani. Asigurarea însă nu se extinde asupra daunelor suferite în urma consiliilor false primite, în urma neonestității personalului și în urma plăților greșit îndeplinite, precum nu se rebonifică nici speșele. Pentru alte daune, constatate pe baza contractului încheiat, prin sentință judecătorească ridicată la valoare de drept, institutul de asigurare restituie, între marginile sumei maximale de asigurare, 75%; iar 25% are să le poarte asiguratul. Afară de acestea institutul rebonifică în întreg me speșele de proces; dacă însă dauna este mai mare decât suma asigurată, atunci cele 75% se reduc în măsură corăspunzătoare. Daunele până la 50 marce preste tot nu se restituie.

Asigurările în Ungaria în a. 1901.

Raportul oficial asupra rezultatelor economice din anul 1901, care a fost prezentat de curând camerei deputaților, conține și date minuțioase asupra instituțiunii asigurărilor în Ungaria. Extragem din acest raport următoarele:

„Afacerile de asigurare au fost în anul 1901 mai favorabile decât în anul precedent. Toți ramii au arătat progres afară de bransa grindinei, care a dat înapoi.

O apariție îmbucurătoare este, că institutele indigene câștigă tot mai mult teren. Din 54 societăți au fost 20 (cu 2 mai multe ca în 1900) indigene, cari au avut rol conducător pe terenul asigurărilor elementare, pe când societățile de asigurare străine au dominat mai mult ramul asigurărilor asupra vieții.

Din singuraticicele specii de asigurare asupra vieții se constată, că încât-va au regresat asigurările simple pentru cas de moarte, în schimb însă s'au urcat considerabil asigurările mixte, adecă pentru cas de moarte combinate cu termen fix. Asigurările de rente nu se pot aclimatiza la popor. Asigurările contra accidentelor s'au înmulțit considerabil.

Mai mult s'au sporit asigurările contra grindinei, deși ca venite de premii, în urma reducerii taxelor, acelea arată un minus.

Asigurările contra incendiului s'au urcat în mod îmbucurător. Casurile de incendiu au fost mult mai numeroase, dar sumele de despăgubire mai mici ca în anul precedent.

Luând în considerare întregul regat al Ungariei, găsim partea cea mai mare a comunelor păgubite prin foc (18.50%) pe partea dreaptă a Dunării, și în deosebi în comitatele Vas și Zala, pecând cele mai puține comune au suferit daune pe teritoriul dintre Dunăre și Tisă.

O tristă aparițiune în patria noastră este suma cea mare de tăciunării, cari în loc se scadă se extind tot mai mult. În această privință stările cele mai triste le găsim în comitatul Caraș-Severin, în care 75.31% din toate incendiile întâmplare în întreg comitatul au fost focuri puse prin tăciunari.

Eruarea cauzelor iscării incendiilor este de tot anevoioasă, astfel că din toate incendiile cari le-a suferit regatul ungar în 1901, numai la 88% să cunoșc cauzele, pe când la 12% cauza este cu totul necunoscută.”

AFACERI DE DARE.

Reforma dărilor comunale. Ministrul ung. de finanțe va înainta dietei un proiect de lege în chestiunea reformei de mult urgentate a dărilor comunale. Dispozițiile principale ale acestui proiect sunt următoarele: Pentru acoperirea erogațiilor și satisfacerea trebuințelor proprii, comunele sunt îndreptățite, conform dispozițiilor legii, a arunca competențe, adăsurii și dări mijlocite și nemijlocite și a pretinde servicii în natură. Prin darea directă se vor pute acoperi numai acele trebuințe, cari, după detragerea tuturor intratelor, se arată ca lipsă bugetară. Comunele pot arunca dare mai mare pe imobiiliile a căror valoare s'a urcat prin regularea stradelor. Comunele sunt îndreptățite a pretinde rebonificări deosebite pentru folosința instituțiilor înființate din averea comunală. Pentru acele instituțiuni, cari servesc indeosebi trebuințele clasei misere, nu se pot face aruncuri. Nu se poate face arunc nou de consum pe carne, pe produse, pe fână și pe ori-ce soi de material de încălzit. Pe sălbătăciuni și pe galițe însă fiecare comună poate arunca dare. Animalele de lux se pot supune dării. Darea de venit e astfel clasificată: 1. Până la K 420, după scara dării, de fiecare sută câte $2\frac{1}{5}\%$, și cel mult K 1-20; 2. Dela K 420-660 K 240; 3. Dela K 660-900 K 4.—. Cu chipul acesta comunele își vor pute crea venit pentru trebuințele lor economice și culturale, înaintând bunăstarea proprie; căci astăzi din dările comunale se susțin și instituțiuni, cari indeplinesc funcțiuni curat de stat.

Cassetele de păstrare postale în serviciul încasării dărilor. Ministerul de finanțe se ocupă cu un proiect, pe baza căruia dările să se poată încasa și prin mijlocirea casselor de păstrare postale. Modalitatea aceasta ar simplifica mult procedura manipulării dărilor, cu deosebire în acele localități unde nu este perceptorat de dare. Oficiul intermediator al cassei de păstrare postale ar avea să primească dela cetățean darea și să o administreze oficiului central, chitând totodată primirea. Cu chipul acesta vor dispăre greutatea cu transpunerea contribuțiilor; dar se vor face însemnate schimbări în organismul oficiilor de dare, împunându-se lucrul colectorilor de dare din comune și a perceptoratorilor și direcțiilor financiare, iar de altă parte înmulțindu-se oficialii casselor de păstrare postale, și ai oficiului central din ministerul de finanțe.

JURISDICȚIUNE.

Subscrierea cambiei prin altul. Aprobarea ulterioară a semnăturii scrisă pe cambie din partea altuia în sine nu crează obligament în sensul dreptului cambial.

(Curia reg. Nr. 256/1902.)

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 20 Novembre 1902.

Piața internațională de bani arată oarecari semne de încordare, cari și află explicarea, parte în reacțiunea ce a urmat după medio, parte în apropierea ultimei Novembre. Cătră finele anului, băncile trebuie să pună

precât se poate șurubul discountului în activitate, spre a mări cât se poate de mult venitul de interese. Cu toate acestea în lipsă de cerere tendința de urcare a etalonului nu poate fi decât de tot minimală.

În piața internă de bani etalonul privat a crescut atât la noi, cât și în Viena în măsură foarte modestă. La Banca Austro-Ungară s'au înaintat cereri noue, abia de $1\frac{1}{2}$ milioane față de plăți în sumă de 15 milioane. Precum reese din situațiunea ultimă portfelul Băncii a scăzut într'o singură săptămână cu 41 milioane coroane, circulațiunea de bilete cu 34 milioane și rezerva liberă de contribuțiune cu $3\frac{7}{8}$ milioane coroane. În urma ținutei rezervate a băncilor vineze etalonul privat a crescut dela $3\frac{1}{3}\%$ până la $3\frac{1}{4}\%$.

În Londra etalonul a fost de $3\frac{5}{16}\%$, în Berlin s'a urcat dela $3\frac{1}{3}\%$ la $3\frac{1}{4}\%$, iar în Paris etalonul a fost de $2\frac{3}{4}\%$.

CRONICĂ.

Cadoul oprit. O societate pe acții din Lipsca, care de regulă plătea dividende mari, într'un an n'a avut câștig. Membrii comitetului de supraveghiere au dăruit societății o sumă de 500.000 marce, care astfel a fost pusă în poziția de a distribui acționarilor dividenda usitată. În bilanț însă suma aceasta nu s'a considerat și nici nu s'a făcut adunării generale raport despre aceasta faptă a comitetului de supraveghiere. Prețul acțiilor nu numai nu s'a redus, ci din contră a crescut cu ceva, ceea-ce a îndemnat pe unul dintre membrii comitetului de supraveghiere să-și vîndă acțiunile. Anii următori încheiându-se cu perdere, manopera comitetului de supraveghiere s'a descoperit, în urma căreia membrii lui au fost pedepsiți cu amende dela 400, până la 1000 marce.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Din registrul firmelor. „Murășiana“ în Sz.-Régen. Șters: *Patriciu Barbu*. — Înregistrat: director executiv *Iosif Popescu*.

Trageri la sorți.

Oblig. cu premii ale Inst. austr. de credit fonciar (cu 3%).

(Losuri „Bodencredit“, emis. I. d. a. 1880).

(Tragera 108 din 17 Novembre 1902).

A. Tragera de amortisare:

Au eșit la sorți următoarele 17 serii: 143 371 400 415 453 1093 1487 1561 1912 2032 2197 2210 2407 2557 3235 3243 3489.

Cele 1700 losuri din aceste 17 serii se rescumpără ab 1 Iunie 1903 cu câte K 200— (fără detragere) și se schimbă cu un bon care participă la următoarele trageri de câștig.

B. Tragera de câștiguri:

Seria	Nr.	K	Seria	Nr.	K
268	81	90000	2823	49	2000
582	57	4000	3944	39	2000

Rambursarea ab 1 Iunie 1903 (minus 20% dare), prin ce se stinge obligațiunea.

Losuri ung. cu premii d. a. 1870.

(Tragera de serii și numere din 15 Nov. 1902).

Au eșit la sorți următoarele 48 serii: 3 101 156 499 514 943 1275 1250 1570 1798 1813 2071 2089 2'47 2479 2551 2852 2910 3004 3102 3178 3189 3286 3375 3594 3708 3816 3855 3936 4001 4084 4125 4198 428 4302 4590 4812 4885 4897 4947 5138 5168 5282 5437 5491 5524 5701 5729.

Între cari cu câştiguri mai mari:

Seria Nr.	K	Seria Nr.	K	Seria Nr.	K
156	27	10000	3102	28	2000
514	8	30000	3189	17	1000
1570	37	2000	3594	6	1000
1813	32	1000	3594	31	1000
1813	37	1000	37.8	12	1000
2347	30	1000	3816	33	1000
2347	34	1000	3855	37	1000
2459	36	1000	3855	38	2000
2910	2	1000			

Celelalte losuri din seriile de sus se rescumpără cu câte K 328— Rămbursarea ab 15 Maiu 1903 (scutită de dare, însă după detragerea competenței de timbru după sc. II).

Losuri ung. hipotecare d. a. 1884 (cu 4%).

(Tragerea 52 din 15 Nov. 1902).

A. Tragerea de premii.

Seria Nr.	K	Seria Nr.	K
1922	89	2000	3932
2934	53	3000	3998
3787	34	2000	87

Rămbursarea ab 15 Febr. 1903. Losurile se schimbă cu un bon, care participă la viitoarele trageri de amortisare.

B. Tragerea de amortisare:

An eșit la sorti următoarele 28 serii: 95 445 577 605 624 838 903 1110 1149 1453 1456 1626 1701 1876 2343 2622 2731 3092 3141 3188 3335 3583 3597 3651 3666 3755 3796 3820

Cele 2800 losuri din aceste serii se rescumpără ab 15 Febr. 1903 cu câte K 200 (fără detragere) și se schimbă cu bonuri cari participă la următoarele trageri de premii.

Losuri „Jó-sziv“.

(Tragerea 39 din 15 Nov. 1902).

Seria Nr.	K	Seria Nr.	K	Seria Nr.	K	Seria Nr.	K
25	8	50	2318	46	200	3698	19
145	18	50	2412	38	50	4022	59
363	50	20	2503	92	1000	4256	23
613	38	30000	2575	91	200	4559	56
710	27	20	2679	7	20	4719	53
759	73	20	2696	68	20	4748	43
1435	54	20	2862	19	2000	5011	37
1440	9	20	3007	93	20	5312	62
1529	71	20	3082	99	50	5607	8
1619	80	20	3088	8	20	5730	15
2019	54	20	3303	37	200	5928	81
2194	20	20	3373	32	50	5946	5
2360	72	50	3450	38	50		

Alte 5400 losuri au câștigat câte K 4.—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 18 Novembre 1902.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde	7.40— 7.85
„ „ Tisa	„ „ „ „	7.70— 8.05
„ „ Pesta	„ „ „ „	7.60— 8.—
„ „ Alba-reg.	„ „ „ „	7.70— 8.—
„ „ Bacica	„ „ „ „	7.65— 7.90
Secară	„ „ „ „	6.40— 6.75
Orz	„ „ „ „	5.50— 5.90
Ovės	„ „ „ „	6.40— 6.65
Porumb	„ „ „ „	6.60— 6.70
Răpăță	„ „ „ „	10.— 10.50
Untură de porc B.-Pesta	„ „ „ „	64.50— 65.—
Slănină (clisă)	„ „ „ „	52.50— 54.50

Bursa de București.

Cursul din 19 Novembre 1902.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	98 ¹ / ₈
„ „ internă 5%	„ „ „ „	—
„ „ 274 mil. 4%	„ „ „ „	87 ¹ / ₃
„ „ 1898 4%	„ „ „ „	86 ¹ / ₃
Fonciare rurale 5%	„ „ „ „	100 ³ / ₈
„ „ 4%	„ „ „ „	89 ¹ / ₃
Scris. fonc. urb. București 5%	„ „ „ „	87 ³ / ₄
„ „ Iași „ „	„ „ „ „	81 ¹ / ₃

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 18 Novembre 1902.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.		
5	Renta unit. Bancnote, Mai, Nov., 16% dare	101.20	101.25
5	„ „ arg. Ian., Iulie. 16% „	100.95	101.—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 2 0— v. c. 20% „	185.—	185.—
5	„ „ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	151.75	152.50
5	„ „ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	184.—	185.—
—	„ „ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	257.—	256.—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120.80	121.50
—	„ „ Cor.	100.25	100.50
3 ¹ / ₃	„ „ de invest.	92.35	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. . . . . scut. de dare	120.75	120.90
4	„ „ Cor.	97.70	—
4 ¹ / ₂	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur. „ „ „	—	—
4 ¹ / ₂	„ „ „ 1889, arg. „ „ „	—	—
4 ¹ / ₂	„ „ „ 1876, aur.	—	—
—	„ „ ung. cu premii à 100 fl.	200.50	203.—
4	„ p. regul. Tisei . . . . . sc. de dare	158.20	158.—
4 ¹ / ₂	Oblig. de regalii croat-slav.	101.60	101.50
3	Impr. p. regul. Porții de fier	87.85	87.—
4	Oblig. rurale croato-slavone	99.50	99.—
4	„ „ ungare	98.50	98.50
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	108.—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	97.75	98.50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	106.40	—
2	„ „ sârbesci à 100 fr.	88.50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	112.25	—
—	Impr. bulgar 1889	108.20	109.—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98.65	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	266.—	—
4	Banca austro-ungară	101.25	101.25
4	„ „ „ „ „ „	—	101.25
4 ¹ / ₂	Banca comerc. ung. Pesta	100.90	101.50
4 ¹ / ₂	Obl. com. ung., Pesta, amort.	106.—	106.25
4	„ „ „ 50 ¹ / ₂ ani	98.50	101.50
4	„ „ Casei de păstr., cap., Pesta	97.25	97.50
4	Inst. de credit fonciar ungar	99.70	—
3 ¹ / ₂	„ „ „ „ „ „	98.50	99.50
4 ¹ / ₂	Banca hipotecară ungară	101.20	101.25
4	„ „ „ „ „ „	101.10	101.75
4	„ „ „ „ cu premii	256.—	126.—
4%	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	—	98.—
5	Albina, Sibiiu	—	102.—
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	101.70
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101.50
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	19.60	20.80
	Credit, à fl. 100—	436.—	437.—
	Clary, à fl. 40— v. c.	198.—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c.	—	—
	Buda, à fl. 40—	200.—	200.—
	Pálffy, à fl. 40—	187.—	188.—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	56.—	57.—
	„ „ ungară, à fl. 5—	28.—	28.—
	Rudolf, à fl. 10—	74.—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	247.—	—
	Salzburg, à fl. 20—	80.—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	250.—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	433.50	—
	Triest, à fl. 50—	240.—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10.50
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.40	11.42
	„ c. reg.	11.37	11.31
	Napoleon d'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19.10	19.11
	20 Marce germ. aur	23.49	23.49
	5 ruble rusești	—	2.53
	Bilete germ. 100 M.	117.12	117.10
	„ franc. 100 Fr.	95.35	95.47
	Ruble, bilete, 100	253.50	—
	Lei românesci, 100	—	95.10

Prețul per bucată

Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor. București.

Călimănesci.

Băile Călimănesci sunt situate pe marginea Oltului, la extremitatea n-vestică a satului Călimănesci, din plaiul Cozia, jud. Vilcea.

Stabilimentul dela Călimănesci, conținând hotelul, clădirea băilor, instalația mecanică și casa administrației și a poștei, este aşezat sub stîncile de conglomerat ale dealului Pişolea, acoperit cu o frumoasă pădure de fag, cu un început de plantație de pin.

Hotelul posedă 153 camere mobilate, un salon spațios special în care se dă în fie-care Duminecă câte un bal, o cafenea cu biliard cu diferite jocuri de distracție, o sală de lectură cu diferite jurnale din țară și străinătate, precum și o sală spațioasă pentru restaurant. Toate aceste săli și coridoare sunt luminate cu electricitate.

Clădirea băilor, în comunicație directă cu hotelul, are 40 cabine de băi, și o sală de aşteptare. Fie-care cabină, posedă câte o baie făcută în beton și căptușită cu sticlă. Tot în această clădire se află o baie cu abur alături de o sală de dușe, avînd diferite dușe: ecosez, piston și cerc.

În fața stabilimentului este grădina englezescă, loc de preumblare unde cântă musica de trei ori pe zi.

Grădina este legată cu un parc plantat cu pini și brazi, străbătut de alee umbrite pe unde se sue atât în pădurea mare cât și la drumul ce duce prin pădure la sorginta Căciulata. În fața stabilimentului se află frumoasa insulă Ostrovul, încunjurată de apa Oltului, acoperit de pădure seculară și străbătut de alee în toate direcțiile. Grădina, parcul și ostrovul sunt iluminate cu electricitate.

Apa minerală pentru băi, analizată de mai mulți chimiști, este mai bogată în constitutive de sulf de cât cele mai renumite ape ale stațiunilor din Europa ca: Aachen, Aix-les-bains, Barège, Baden, Pistyan, Töplitz, Mehadia, etc.

Afecțiunile tratate cu mult succes din aceste băi sunt: Reumatismul, Sifilisul, Scrofulosa, Artrita, Boalele de pele, etc.

Apa minerală de beut, este apa dela isvorul Nr. 6, o excelentă apă purgativă, vindecă cu succes: boalele de ficat, boalele aparatului digestiv în special și respirator, al sistemului nervos și anemia. — Această apă trimisă la expoziția din Bruxelles 1898, a căpătat medalia de aur, ca fiind una din cele mai bune ape purgative din Europa.

Căciulata.

Dintre apele minerale ce există în România este incontestabil cea mai bună apa sorgintei Căciulata.

Căciulata este situată la Nord de stațiunea Balneară Călimănesci la o distanță de 2 $\frac{1}{2}$ klm. Un drum ce se construiesc prin pădure va face ca balnearii din Călimănesci să parcurgă această distanță printr'un loc umbrit și o poziție pitorească.

Apa de Căciulata dătoresce marea și incontestabila sa reputație minunatelor succese ce s'au obținut de 50 de ani încoace. Ea este fără rivală în tratamentul și vindecarea bolnavilor cari suferă de *piatră, colici nefretici, gută, boalele căilor urinare, de gravelă ficat, colici hepatice* ș. a.

Analisa apei de Căciulata făcută în străinătate și de distuși chimiști români, arată că în 10,000 părți apă se găsesc substanțele specificate mai jos în proporțiile următoare:

Carbonate.	Cloruri.
de fer 0,0013	de potasiu 0,3316
de magnezium 0,2395	de sodiu 0,2995
de calce 1,3864	de litiu 0,0090
de sodiu 0,0377	de magnezium 0,1074
	de calciu 0,3983
Sulfați.	Azotați.
de barit 0,0063	de potasă 0,0154
de calce 0,9954	

fosfați de calcie 0,0089, silicie 0,0116, anhidrite carbonice combinate 1,0434, anhidrite carbonatice libere 2,2450, hidrogen sulf. liber 0,5860, temperatura la ori-ce epocă 12° cent., densitatea 1,00119.

Apa de Căciulata se întrebunțează la beut tot atât de bine și la domiciliu ca și la sorginta. Cel mai mare număr de clienți cari fac cură de Căciulata cu apa cumpărată în sticle, pot să ateste eficacitatea acestor ape fără concurență în lumea întreagă, pentru vindecarea boalelor arătate mai sus, când această apă este bună chiar la domiciliu.

Avantajul apei de Căciulata este că nu se alterează prin transport.

Cine vrea să aibă această apă, poate să facă comandă la administratorul băilor Călimănesci, trimițând recepisa casei de depuneri după prețurile arătate mai jos.

1000 sticle de câte un litru în lădi costă 450 lei, una ladă cu 100 sticle 50 lei, una ladă 50 sticle 26 lei, 25 sticle în ladă 14 lei. Costul se înțelege predat în gara Jiblea. Transportul pe linia ferată privește pe cumpărător, cu un rabat de 50% după tarif.

Sticlele se primesc înapoi în preț de 15 bani bucata.